

Cái Giá của Sự Thật: Sự Phá Sản Chiến Lược của Phương Tây và Vụ Việc Jacques Baud

Bởi Frank , 28 Tháng 7 2026

Cái Giá của Sự Thật: Sự Phá Sản Chiến Lược của Phương Tây và Vụ Việc Jacques Baud

Bởi Frank Dumon

Trong thời đại mà thế giới phương Tây thích tự giới thiệu mình là người bảo vệ nhà nước pháp quyền, dân chủ và tự do ngôn luận, thực tế lại phơi bày một bộ mặt ngày càng đen tối và độc tài hơn. Một trong những minh chứng đau đớn nhất và đồng thời làm sáng tỏ nhất cho sự suy tàn này đến từ Đại tá [Jacques Baud](#), cựu sĩ quan tình báo Thụy Sĩ và là tác giả. Trong một cuộc trò chuyện gần đây và đầy sức tàn phá với Nima Alkhorshid, Baud không chỉ phác họa cái giá cá nhân vô nhân tính mà ông phải trả cho tự do ngôn luận của mình, mà còn chỉ ra điểm yếu chí mạng trong tư duy chiến lược của phương Tây. Từ quá trình "Xô viết hóa" châu Âu đến sự mù quáng về tư tưởng của tình báo Israel, và từ những hành động tuyệt vọng của chính quyền Ukraine đến chiến tranh hợp lý, dựa trên học thuyết của Iran: **phân tích của Baud là một sự điều chỉnh cần thiết đối với các câu chuyện của phương Tây.**

Bài viết này là sự khám phá sâu sắc các điểm mấu chốt từ cuộc trò chuyện đó. Đó là phân tích về một phương Tây không chỉ đang thua về mặt quân sự

mà còn về mặt trí tuệ và đạo đức, vì đã quên đi những quy tắc cơ bản của nghệ thuật chiến lược.

Sự Xô viết hóa Châu Âu: Thay Thế Công Lý Bằng Sự Độc Đoán Chính Trị

Để hiểu phân tích địa chính trị của Baud, trước hết ta phải đối mặt với bối cảnh của chính tình trạng ông đang gặp phải. Đó là một bối cảnh vạch trần bản chất thực sự của việc quản trị châu Âu hiện nay. Jacques Baud, một công dân Thụy Sĩ cư trú tại Bỉ, đang bị Liên minh Châu Âu áp đặt các lệnh trừng phạt. Các lệnh trừng phạt này không phải là kết quả của một quá trình tư pháp, một bản cáo trạng, hay một hành vi vi phạm bất kỳ luật nào đã được chứng minh. Chúng là hậu quả trực tiếp của quyền tự do ngôn luận và phân tích phê phán của ông về cuộc xung đột ở Ukraine.

Sự Vắng Mặt của Tính An Toàn Pháp Lý và Thủ Tục Công Bằng

Đặc điểm xác định của các lệnh trừng phạt này là sự thiếu vắng hoàn toàn các giới hạn. Trong một nhà nước pháp quyền bình thường, hình phạt tương xứng với tội danh và có thời hạn rõ ràng. Kẻ trộm vật chịu hình phạt khác với kẻ giết người. Trong trường hợp của Baud, không có hình phạt nào cả vì không có tội danh nào. Không có thẩm phán nào xét xử vụ việc của ông, không có cơ hội để bào chữa, và không có quyết định pháp lý nào. Các lệnh trừng phạt có thời hạn không xác định; chúng có thể kéo dài sáu tháng hoặc hai mươi năm. Ông đã mất tài khoản ngân hàng, không thể mua bất cứ thứ gì và phải phụ thuộc vào sự hào phóng của người khác cho thức ăn.

Điều thậm chí còn vô lý hơn là lệnh cấm đi lại. Baud không được phép trở về nước mình, Thụy Sĩ, và không được phép rời khỏi Bỉ. Nếu ông làm vậy, trường hợp của ông sẽ đột nhiên bị chuyển thành một vụ án hình sự. Chính phủ Thụy Sĩ đã phản đối EU, chỉ ra sự vi phạm quyền tự do ngôn luận của ông và việc thiếu thủ tục tố tụng hợp lý (due process). **Kết quả? Không có gì. Liên minh Châu Âu không để tâm đến sự phản đối của một quốc gia có chủ quyền hay đến nền tảng của nhân quyền.**

Sự Đảo Ngược Nhà Nước Pháp Quyền

Baud đưa ra một sự phân biệt quan trọng và sắc sảo, đi thẳng vào vấn đề cốt lõi. Nhà nước pháp quyền có nghĩa là các quyết định chính trị được đưa ra trong một khuôn khổ pháp lý. Luật pháp định nghĩa chính trị. Những gì chúng ta đang thấy trong Liên minh Châu Âu hiện nay hoàn toàn ngược lại: chính trị định nghĩa luật pháp. Đây, theo định nghĩa cổ điển, là bản chất của một chế độ độc tài. Các mục tiêu chính trị – trong

trường hợp này là gây áp lực lên Vladimir Putin – được sử dụng để tiêu diệt các cá nhân, bất kể sự thật là gì.

Baud so sánh tình trạng của mình một cách thích đáng với các phiên tòa ở Praha vào những năm 1950, như được miêu tả trong bộ phim của [Costa-Gavras](#) vào đầu những năm 1970. Hồi đó, cũng như bây giờ, người ta không bị buộc tội vì những tội ác họ đã gây ra, mà tội ác được bịa đặt ra để trừng phạt người ta. Đó là một triệu chứng của cái mà Baud đúng đắn gọi là sự "Xô viết hóa" châu Âu. Đó là lời cảnh báo cho mọi người: những gì đang xảy ra với Jacques Baud hôm nay có thể xảy ra với bất kỳ công dân châu Âu nào vào ngày mai dám bày tỏ quan điểm bất đồng về chính sách đối ngoại của Brussels.

Sự Phá Sản Chiến Lược của Phương Tây tại Trung Đông

Khi mở rộng tầm nhìn từ châu Âu sang Tây Á, chúng ta thấy cùng một mô hình kiêu ngạo và trống rỗng chiến lược của phương Tây, lần này là trên chiến trường. Cuộc đối đầu giữa Hoa Kỳ và Iran không chỉ đơn thuần là một loạt các sự cố; đó là một cuộc xung đột sinh tồn, trong đó cán cân quyền lực đang thay đổi một cách cơ bản.

Sự Sụp Đổ Hậu Cần của Sự Hiện Diện Mỹ

Hoa Kỳ bắt đầu chiến dịch quân sự của mình với một mạng lưới căn cứ rộng khắp ở Trung Đông, từ Kuwait và Ả Rập Saudi đến Jordan (với các căn cứ Al Udeid và Muhafak khét tiếng). Các căn cứ này rất cần thiết cho nhiên liệu, đạn dược và bảo dưỡng máy bay. Bằng các cuộc tấn công bằng tên lửa có mục tiêu và hiệu quả, Iran đã vô hiệu hóa một cách có hệ thống các cơ sở này. Người Mỹ đã bị đẩy lùi, và ngay cả trên các căn cứ còn lại, họ vẫn dễ bị tổn thương.

Điều này không chỉ có chiều hướng địa lý mà còn chiều hướng hoạt động. Máy bay giờ phải được tiếp nhiên liệu và tiếp tế từ khoảng cách xa hơn nhiều. Điều này làm giảm thời gian bay, giảm tải trọng chúng có thể mang theo và làm cho chuỗi hậu cần trở nên cực kỳ dễ bị tổn thương và phức tạp. Iran đã vô hiệu hóa hiệu quả sự hiện diện quân sự của Hoa Kỳ trong khu vực, một đòn bực thầy trong chiến tranh tác chiến.

Học Thuyết Leo Thang Vô Điều Kiện

Điều mà phương Tây thường hiểu sai là hỗn loạn, thực tế lại là một chiến lược cực kỳ hợp lý và có kỷ luật của phía Iran. Baud xác định đây là học thuyết "leo thang vô điều kiện" của Iran.

Học thuyết này hoạt động ở hai cấp độ:

Leo thang theo chiều ngang: Mở rộng vòng tròn hoạt động để đẩy kẻ thù ra xa khỏi lãnh thổ của mình (ví dụ, thông qua sự tham gia của Houthis ở Yemen, nhóm vừa áp đặt phong tỏa và tấn công các cơ sở của Saudi Aramco).

Leo thang theo chiều dọc: Tăng cường độ, phạm vi và áp lực của các cuộc tấn công.

Đối với Iran và các đồng minh, đây là một cuộc chiến sinh tồn. Họ biết rằng Hoa Kỳ và Israel muốn tiêu diệt họ. Do đó, họ không có gì để mất, điều này khiến họ sẵn sàng leo thang lên mức độ mà phương Tây, vốn quen với chiến tranh thoải mái, ít rủi ro, không thể hoặc không muốn hiểu.

Huyền Thoại về Tình Báo Israel

Một trong những điều chỉnh gây tranh cãi nhất nhưng cần thiết trong phân tích của Baud liên quan đến danh tiếng của các cơ quan tình báo Israel. Trên các phương tiện truyền thông phương Tây, người ta luôn khẳng định Israel sở hữu "cơ quan tình báo tốt nhất thế giới". Baud, người đã làm việc với tất cả các cơ quan tình báo phương Tây trong sự nghiệp của mình, đã bác bỏ huyền thoại này với uy tín chuyên môn.

Tình Báo Âm Sát Chiến Thuật so với Sự Mù Quáng Chiến Lược

Israel quả thực đặc biệt giỏi trong cái có thể gọi là "tình báo an ninh hoặc âm sát". Nếu họ muốn tìm, loại bỏ hoặc vô hiệu hóa một cá nhân cụ thể, họ sẽ tìm thấy người đó. Tuy nhiên, đây là một năng lực thuần túy chiến thuật. Khi đánh giá các mối đe dọa, hiểu được năng lực của các nước láng giềng hoặc phân tích thực tế chiến lược, tình báo Israel có lẽ là một trong những cơ quan kém nhất thế giới.

Lý do cho điều này là cơ bản và gây chết người: **thành kiến ý thức hệ**. Một cơ quan tình báo không bao giờ được thúc đẩy bởi ý thức hệ. Nhiệm vụ của họ là hiểu kẻ thù, nghĩa là đặt mình vào vị trí của đối phương. Kẻ thù nhìn nhận cuộc chiến như thế nào? Họ định nghĩa chiến thắng ra sao? Họ có thể chịu đựng bao nhiêu tổn thất về mặt văn hóa và xã hội?

Đây là điểm Israel (và qua đó là phương Tây) thất bại một cách có hệ thống. Họ quá tin tưởng vào sự vượt trội của mình đến nỗi không thể chấp nhận rằng đối thủ của họ – dù là người Iran, người Palestine hay Hezbollah – có ý chí chiến đấu lớn hơn và khả năng chịu đựng tổn thất cao hơn. Xã hội phương Tây hoảng loạn với 50 người chết; các xã hội ở Nam Bán cầu trong lịch sử đã chứng minh họ có thể chịu đựng hàng ngàn thương vong mà không mất tinh thần hay khả năng chiến

đấu. Sự mù quáng văn hóa này dẫn đến những đánh giá thấp một cách thảm khốc.

Một Lịch Sử Thất Bại Lặp Đi Lặp Lại

Đây không phải là một phát hiện mới. Các ủy ban của Israel đã tự mình thừa nhận thất bại này sau các cuộc chiến tranh năm 1973, 1982 và 2006 tại Lebanon. Trong tất cả các trường hợp này, kẻ thù đã bị đánh giá thấp, và trên thực tế, Israel đã bị đánh bại hoặc bị buộc phải ngừng bắn bất lợi, bất chấp những chiến thắng chiến thuật. Cấu trúc của xã hội Israel và bộ máy quân sự quá phi chính thức và thẩm đảmy thức hệ, đến mức các phân tích khách quan không bao giờ đến được cấp lãnh đạo chính trị. Các phân tích đã bị nhuộm màu từ tầng dưới, và bị bóp méo hơn nữa từ trên xuống để ủng hộ các câu chuyện chính trị. Do đó, việc dựa vào tình báo chiến lược của Israel không chỉ rủi ro, mà còn là công thức cho thảm họa.

Bẫy Của Netanyahu và Ảo Tưởng về 'Pickaxe Mountain'

Phân tích về tình báo Israel này đưa chúng ta đến một mối nguy hiểm hiện tại và cấp tính: những nỗ lực của Benjamin Netanyahu nhằm lôi kéo Hoa Kỳ, và đặc biệt là Donald Trump, sa lầy sâu hơn. Theo các báo cáo, Netanyahu muốn cung cấp cho Trump thông tin tình báo mới về một cơ sở hạt nhân bị nghi ngờ dưới một ngọn núi (được gọi là "Pickaxe Mountain"), với hy vọng biện minh cho một cuộc tấn công trên bộ.

Đặt Chân Vào Cửa: Một Cái Bẫy Chiến Lược

Baud cảnh báo rằng mục tiêu của Netanyahu không nhất thiết là chiếm ngọn núi này, mà là để có được một "điểm đặt chân" (foot in the door). Bằng cách đưa quân bộ binh (boots on the ground) vào Iran, Israel sẽ gần như bắt Hoa Kỳ làm con tin. Ngay cả trong kịch bản tốt nhất, một đơn vị như vậy không thể giữ một vị trí như vậy lâu dài ở trung tâm của Iran. Thương vong sẽ gia tăng, và Hoa Kỳ sẽ buộc phải điều thêm quân để tạo một bàn đạp và giải cứu binh lính của mình.

Đây chính xác là những gì Netanyahu muốn: Hoa Kỳ sa lầy không thể đảo ngược trong một cuộc chiến tranh trên bộ ở Iran, để sức mạnh quân sự Mỹ được triển khai vĩnh viễn cho các mục tiêu chiến lược của Israel. Đó là một chính sách Israel đã theo đuổi từ những năm 1950. Trump sẽ rất khôn ngoan nếu cực kỳ hoài nghi. Các tổng thống Mỹ trước đây đã không rơi vào bẫy này; Trump đã làm vào tháng Hai, và ông ấy có nguy cơ làm lại điều đó trong sự tuyệt vọng để đòi một "thành công". Nhưng

như Baud nói: bạn càng chờ đợi lâu, thất bại sẽ càng lớn khi bạn sa bẫy.

Ukraine: Những Nỗ Lực Tuyệt Vọng để Quốc Tế Hóa Xung Đột

Cùng một mô hình tuyệt vọng chiến lược có thể thấy ở Ukraine. Tổng thống Zelensky đang ở vị thế mà ông không thể chiến thắng. Thực tế quân sự trên mặt đất là Ukraine đang mất dần nhưng chắc chắn, hay nói một cách kém ngoại giao hơn, Nga đang thắng dần nhưng chắc chắn. Sự thay đổi liên tục trong giới lãnh đạo quân sự Ukraine (Bộ trưởng Quốc phòng, Tư lệnh Lực lượng Mặt đất) không phải là dấu hiệu của sức mạnh, mà là của sự hỗn loạn nội bộ và sự thất bại của chiến lược hiện tại.

Cờ Giả và Tìm Kiếm Đồng Minh

Khi một quốc gia đang thua cuộc, nó trở nên nguy hiểm nhất vì có xu hướng thực hiện các hành động liều lĩnh. Đối với Zelensky, lối thoát duy nhất là quốc tế hóa xung đột. Ông phải thuyết phục Hoa Kỳ và các nước NATO khác rằng an ninh của chính họ đang bị đe dọa trực tiếp. Điều này dẫn đến các hành động khiêu khích nhằm lôi kéo các nước khác vào cuộc chiến.

Chúng ta thấy điều này trong các vụ tấn công bằng máy bay không người lái bị nghi ngờ ở Ba Lan và Romania, mang mọi dấu hiệu của các hoạt động "cờ giả" (false flag). Chúng ta thấy điều này trong vụ tấn công một tàu chở hàng của Iran đang trên đường từ Nga đến Iran, khi Ukraine cố gắng định vị Iran như một kẻ thù trực tiếp để củng cố sự ủng hộ của Mỹ.

Đáng lo ngại hơn nữa là các báo cáo từ Cố vấn An ninh Quốc gia Iraq về các hoạt động bí mật của Ukraine tại Iraq. Các đơn vị này bị cáo buộc thực hiện các cuộc tấn công cờ giả nhằm vào các cơ sở của Iraq để đổ lỗi cho các nhóm kháng chiến Shia. Mục tiêu là loại bỏ các nhóm này, vốn đang chiến đấu chống lại sự hiện diện quân sự nước ngoài bất hợp pháp của Mỹ, Pháp và Anh, bằng cách coi chúng là "khủng bố" được Iran hậu thuẫn. Ukraine không có lợi ích lịch sử hay chiến lược nào tại Iraq, Sudan, Mali hay Syria. Tuy nhiên, các đặc vụ Ukraine đang hoạt động ở đó để phục vụ lợi ích của phương Tây, với hy vọng điều này sẽ được "đền đáp" bằng viện trợ quân sự nhiều hơn cho Kiev. Đó là một sự trao đổi bằng máu và hỗn loạn, được thúc đẩy bởi sự tuyệt vọng sinh tồn.

Sự Mất Mát 'Nghệ Thuật Tác Chiến' và Bài Học từ Việt Nam

Sợ chỉ đổ xuyên suốt tất cả các cuộc xung đột này là sự mất mát cơ bản của tư duy chiến lược tại phương Tây. Chúng ta đang chứng kiến một thất bại về trí tuệ và quân sự đã được hình thành qua nhiều thập kỷ.

Chiến Thuật Không Có Chiến Lược Là Tiếng Òn của Thất Bại

Nhà chiến lược người Trung Quốc, Tôn Tử, đã nói từ nhiều thế kỷ trước: "Chiến thuật không có chiến lược là tiếng ồn trước thất bại." Phương Tây, và đặc biệt là Mỹ và Israel, không tiến hành chiến tranh dựa trên một chiến lược dài hạn. Họ chỉ phản ứng với các sự kiện. Đó là cách tiếp cận "ăn miếng trả miếng". Họ tấn công một mục tiêu, kẻ thù đáp trả, họ tấn công một mục tiêu khác.

Sự thiếu hụt chiến lược này đã trở nên rõ ràng đau đớn trong những cảnh đầu tiên của cuộc xung đột với Iran. Mỹ và Israel đã tấn công một loạt mục tiêu quân sự, với giả định rằng điều này sẽ dẫn đến sự sụp đổ nhanh chóng hoặc cách mạng. Khi điều này không xảy ra – bởi vì họ đã đánh giá thấp hoàn toàn sức bền bỉ và sự đoàn kết dân tộc của người dân Iran – họ đã sử dụng hết danh sách các mục tiêu quân sự. Tiếp theo là các cuộc tấn công vào mục tiêu dân sự. Đây không phải là dấu hiệu của sức mạnh; đó là triệu chứng kinh điển của một lực lượng quân sự đã đánh mất mục tiêu chiến lược và sử dụng sự tàn bạo như một sự thay thế cho hiệu quả.

Lãng Quên Nghệ Thuật Tác Chiến

Học thuyết quân sự phương Tây đã đánh mất cái được gọi là "nghệ thuật tác chiến". Sau Chiến tranh Lạnh, và đặc biệt là sau ngày 11/9, tư duy quân sự phương Tây đã bị thu hẹp lại ở cấp độ chiến thuật: xác định vị trí và tiêu diệt các "phần tử khủng bố" riêng lẻ. Người ta đã quên cách lập kế hoạch và thực hiện các chiến dịch kết hợp quy mô lớn ở cấp độ tác chiến. Người ta đã quên cách đánh bại kẻ thù bằng cách phá vỡ hệ thống của hắn, thay vì chỉ giết các tế bào riêng lẻ. Bạn có thể giết các phần tử khủng bố, nhưng điều đó không loại bỏ được chủ nghĩa khủng bố.

Ngược lại, Nga đã xây dựng học thuyết quân sự của mình dựa trên việc bảo vệ Tổ quốc và các chiến dịch trên bộ quy mô lớn. Họ đã duy trì sự hiểu biết về các cấp độ chiến thuật, tác chiến và chiến lược. Iran hiện đang thể hiện cùng một khả năng. Họ kết hợp năng lực tên lửa chiến lược với thực hiện tác chiến và chiến thuật theo cách mà Mỹ chưa từng gặp kể từ Chiến tranh Việt Nam.

Kẻ Thù Quyết Định Điều Kiện Chiến Tranh

Điều này đưa chúng ta đến kết luận đáng lo ngại nhất đối với giới tinh hoa phương Tây: kẻ thù hiện đang quyết định các điều kiện của cuộc chiến. Trong quá khứ gần

đây, phương Tây đã áp đặt tốc độ, địa điểm và các quy tắc của cuộc xung đột. Ngày nay, chính Iran, Hezbollah và Houthis là những người đặt ra khuôn khổ cho cuộc chiến. Họ đã đẩy Mỹ ra khỏi biên giới của họ. Họ đã làm tê liệt hậu cần của NATO. Họ đáp trả bằng sự nhất quán hợp lý, dựa trên học thuyết, trong khi phương Tây vẫn hỗn loạn và mang tính phản ứng.

Đây chính xác là những gì đã xảy ra với Hoa Kỳ tại Việt Nam. Mỹ có thể thắng các trận đánh chiến thuật và thả một lượng bom tàn khốc, nhưng chính Việt Cộng và quân đội Bắc Việt mới là những người quyết định cách cuộc chiến được tiến hành. Họ đã áp đặt nhịp độ. Họ hiểu các khía cạnh chính trị và văn hóa của cuộc xung đột tốt hơn các vị tướng Mỹ. Kết quả ai cũng biết. Lịch sử có tính lặp lại, và tiếng vọng của Việt Nam hôm nay đang vang lên ngày càng mạnh mẽ trên các đồng bằng của Trung Đông và các thảo nguyên của Ukraine.

Kết Luận: Một Lời Cảnh Báo Cho Tương Lai

Câu chuyện về Đại tá Jacques Baud không chỉ là một bi kịch cá nhân; nó là một hình ảnh thu nhỏ của một phương Tây đang tự ăn mòn nền tảng của chính mình. Liên minh Châu Âu, bị làm mờ mắt bởi ý thức hệ, đang thay thế nhà nước pháp quyền bằng sự độc đoán chính trị và trừng phạt những người bất đồng chính kiến mà không cần xét xử. Đồng thời, bộ máy quân sự phương Tây tại Trung Đông đang sụp đổ như một lâu đài bài vì nó từ chối thừa nhận thực tế của các đối thủ.

Sự phụ thuộc vào tình báo Israel thiếu sót và nhuộm màu ý thức hệ, và những hành động tuyệt vọng của một chính quyền Ukraine đang cố che đậy thất bại của mình bằng cách quốc tế hóa cuộc chiến, không phải là dấu hiệu của một liên minh mạnh mẽ.

Chúng là những cơn giã chết của một thế lực bá quyền đã đánh mất sự nắm bắt thực tế.

Đối với các nhà quan sát, các nhà hoạch định chính sách và công dân vẫn coi trọng sự thật, thông điệp rất rõ ràng. Đừng tin vào những câu chuyện của các thế lực thống trị. Hãy hiểu rằng một cuộc chiến không thắng bằng nhiều bom nhất, mà bằng chiến lược mạch lạc nhất và sự hiểu biết sâu sắc nhất về đối thủ. Và trên hết, hãy nhận ra rằng con đường dẫn đến chế độ độc tài không bắt đầu bằng xe tăng trên đường phố, mà bằng sự chấp nhận thối nát đối với sự vi phạm nhà nước pháp quyền, như chúng ta đang thấy trong trường hợp của Jacques Baud.

Thời điểm để thức tỉnh không phải là ngày mai. Đó là bây giờ.